

Nr 6.

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående godkännande av en mellan Sverige och Nederländerna träffad handelsöverenskommelse.

Genom en den 6 februari 1948 dagtecknad, till utrikesutskottet hänvisad proposition, nr 111, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handels- och utrikesdepartementsärenden för den 12 december 1947 och över handelsärenden för den 6 februari 1948 samt med överlämnande av en den 30 december 1947 mellan Sverige och Nederländerna träffad handelsöverenskommelse, äskat riksdagens godkännande av berörda överenskommelse.

I fråga om handelsöverenskommelsens text får utskottet hänvisa till propositionen.

Enligt art. 6 i överenskommelsen skall densamma gälla under en tid av 12 månader räknat från den 1 januari 1948. Därest överenskommelsen tre månader före utgången av denna tid icke uppsagts, förlänges den automatiskt. I motsats till vad som var fallet med 1946 års svensk-nederländska handelsöverenskommelse, innehåller den nu föreliggande överenskommelsen icke några varulistor. Sådana avses i stället i fortsättningen uppgöras — och ha för övrigt vid ärendets föredragning uppgjorts för år 1948 — av en av de båda regeringarna utsedd, blandad kommission. Överenskommelsen har sålunda karaktären av ramavtal för icke endast innevarande års, utan eventuellt jämväl kommande års svensk-nederländska varuutbyte. Detta innebär, att, så länge handelsöverenskommelsen förblir i kraft, riksdagens godkännande av varuutbytets sammansättning för framtida årsperioder icke erfordras. Det svensk-nederländska handelsavtalet representerar alltså en annan avtalstyp än den för närvarande mera allmänt gängse.

Under ärendets föredragning har utskottet erfarit, att Kungl. Maj:t avser att för utskottet respektive utrikesnämnden framlägga redogörelser rörande innehållet i de varulistor, som framdeles, inom ramen för den föreliggande överenskommelsen, komma i fråga. Utskottet har vidare erfarit, att, därest mera väsentlig förändring i det svensk-nederländska varuutbytets struktur skulle följa av kommande förhandlingar om varulistor, sådan ändring av varuutbytets allmänna sammansättning avses bli förelagd riksdagen. I betraktande av den föreliggande handelsöverenskommelsens karaktär av ramavtal, finner utskottet önskvärt, att frågan om sammansättningen å svensk sida av den blandade kommissionen ägnas särskild uppmärksamhet.

För sin del vill utskottet uttala, att representanter för näringslivet böra beredas tillfälle att på lämpligt sätt medverka i nämnda kommissions arbete.

Utskottet vill i detta samband hänvisa till sitt utlåtande nr 5/1948, vari tillstyrkts en skyndsam översyn av frågan om förberedelsen till och förändradet av Sveriges handelsavtalsförhandlingar. Vid en dylik översyn anser utskottet, att jämväl frågan om användningen av olika typer av handelsavtal bör prövas. Förekomsten av olika avtalstyper är enligt vad utskottet inhämtat föranledd av nu föreliggande, varierande ekonomiska förutsättningar för avtalsuppgörelser med olika länder och avsedd att på ett smidigt sätt anpassa avtalsarbetet efter detta läge. Utskottet finner, att denna ordning tills vidare kan godtagas.

Utskottet har under behandlingen av de för år 1948 för det svensk-nederländska varuutbytet uppgjorda varulistorna konstaterat, att ehuru importen av umbärliga varor från Nederländerna enligt denna överenskommelse nedbringats, en icke oväsentlig import av umbärliga varor från Nederländerna till Sverige förutses äga rum under året. I viss utsträckning är visserligen import av dylik karaktär, bl. a. av hänsyn till den andra förhandlingspartens intressen, ofrånkomlig. Med hänsyn till Sveriges nuvarande vanskliga handels- och valutapolitiska läge önskar utskottet likväl framhålla angelägenheten av att importen av umbärliga varor i fortsättningen ytterligare begränsas, så långt detta är möjligt utan att viktigare svenska export- och importintressen eftersättas. Fortsatta ansträngningar torde därför böra göras från de svenska förhandlingsinstansernas sida för att, i vad avser nästkommande avtalsperiod, öka importen från Nederländerna av för vår folkhushållning betydelsefulla varor.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition, meddela av Kungl. Maj:t äskat godkännande av den med propositionen överlämnade, den 30 december 1947 undertecknade handelsöverenskommelsen mellan Sverige och Nederländerna.

Stockholm den 15 april 1948.

På utrikesutskottets vägnar:

RICKARD SANDLER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Sandler, Åkerberg, Domö, Andersson, Elon, Anderson, Ivar, Strand och von Heland; samt

från andra kammaren: herrar Pehrsson-Bramstorp, Fast, Liedberg, Wallentheim och Wiberg.